L’esperança com a antídot per a millorar l’educació

written by Sara Carbonell | 4 de February de 2024

Amb esta frase, “*l’esperança com a antídot*”, l’**Associació Americana de Psicologia** (APA) ens vol transmetre un missatge molt poderós i senzill alhora: **si volem aconseguir un canvi positiu en nosaltres i nosaltres, en els altres o en la societat, recuperar l’esperança és un primer pas fonamental.**

Quan vaig llegir esta frase, ràpidament em van fer venir ganes de continuar llegint perquè en educació, per desgràcia, estem envoltats i envoltades de missatges molt desesperançadors: “*és molt complicat*”, “*hi ha coses que no podem canviar perquè no depén d’una persona*”, “*les desigualtats socials sempre existiran*” o “*no totes les persones han d’anar a la universitat*”. Sota estes frases que descoratja qualsevol acció que millore el món, s’amaguen **teories i autors** postestructuralistes i postmoderns que el que volen és que res canvie. Independentment del que cada persona puga pensar, l’educació de la infància no es pot basar en teories que transmeten que “les coses són com són i que res pot canviar”, perquè la desesperança porta a la inacció i paralitza qualsevol possibilitat de millora.

Però què entenem per esperança? L’APA la definix com **un procés cognitiu en el qual intervenen conceptes psicològics**

com la fixació d'objectius, l'agència i la reestructuració cognitiva. Res té a veure amb amagar el cap i ignorar la realitat, sinó que es relaciona amb pensar que igual no tot va bé, però no és el final del camí; consistix a creure que pot anar millor. **Rick Snyder va definir l'esperança** com "***la capacitat percebuda de derivar camins cap als objectius desitjats, i motivar-se a un mateix mitjançant el pensament agencial per a utilitzar eixos camins***". Des d'este punt de vista, podem diferenciar l'esperança de l'optimisme, perquè **l'esperança està orientada a l'acció i és una habilitat que es pot aprendre.**

En educació tenim molts reptes per davant: acabar amb tota mena de violència cap a la infància, aconseguir l'èxit acadèmic i social de tot l'alumnat sense exclusió, superar el fracàs i l'abandó escolar prematur o aconseguir una educació de qualitat per a l'alumnat pertanyent a col·lectius vulnerables. Podem fer dues coses: sumar-nos al discurs de la queixa i del "poc o res podem fer" —el que es convertirà en la profecia autocomplida— o, per contra, marcar-nos uns objectius i traçar el camí de l'èxit que ens acostarà a ells. Ens pot servir de referent i inspiració **Jane Addams**, la creadora de la sociologia i de la sociologia feminista. Ella tenia uns forts ideals en pro d'aconseguir avanços en la justícia social i la democràcia, però tenia clar que no podien quedar-se en **somnis** únicament, sense traçar un **pla d'acció** que l'acostara a la possibilitat de fer-los realitat. Eixa acció, la cofundación de la *Hull House*, es va basar en la unió dels seus ideals amb la ciència; no oblidem cap d'estes dues parts!

Com hem pogut comprovar, l'esperança és un element fonamental si desitgem millorar l'educació, però també si volem millorar les nostres vides ja que, com demostra este **estudi**, quan et proposes objectius seguits de diversos

camins possibles per a aconseguir-los, augmenta el sentit de la vida, l'autoestima i milloren els símptomes de depressió i ansietat. Ara ja no veurem a les persones que diuen que "*l'esperança mai es perd*" com a ingènues, sinó com a persones intel·ligents, amb grans valors i amb una gran fortalesa.

En un pròxim article recollirem algunes recomanacions de l'APA perquè qualsevol persona puga posar en pràctica l'esperança.

[Imatge: Freepik]